

Links: Overste Rietdijk bezoekt met gouverneur Assedullah Hamdam menig shura in Uruzgan.

Rechts: Van links naar rechts: Gouverneur Hamdam, vertrekkend commandant PRT overste Rietdijk, overste Hubregtse en de commandant van de Australische Reconstruction Task Force, luitenant-kolonel David Wainwright.

COMMANDANT PRT 4 BLIKT TERUG OP EEN ENERVERENDE MISSIE

'HET IS EEN ALLESOMVATTENDE BAAN'

TARIN KOWT - Na bijna zeven maanden keihard zwoegen zit de taak er voor het Provincial Reconstruction Team 4 op. Afgelopen maandag gaf luitenant-kolonel Wilfred Rietdijk het stokje over aan zijn opvolger luitenant-kolonel Michel Hubregtse. Rietdijk kan de balans gaan opmaken van de enorme krachtinspanning die hij en zijn team hebben geleverd. "Het is echt de leukste baan van de Task Force Uruzgan."

TEKST: TLNT MARTIJN BRONKHORST FOTO'S: SGT1 ARIEF RORIMPANDEY - AVDD

Als lid van een Provinciaal Reconstructieteam moet je uit het juiste hout gesneden zijn. Je moet er je ziel en zaligheid in kunnen leggen. En bereid zijn werkweken van tegen de honderd uur te draaien. Want de druk ligt altijd hoog bij de mannen en vrouwen van het PRT. "Je moet hard werken", zegt Rietdijk, "maar daar krijg je de mooiste baan van de hele Task Force Uruzgan voor terug. We praten met de boeren in de provincie tot en met de ministers in Kabul over de meest uiteenlopende onderwerpen. Alle aspecten van Afghanistan voel je door je handen gaan."

Rietdijk geeft aan dat zijn functie niet te vergelijken valt met bijvoorbeeld een commandant Battle Group. "Die kan zijn taak veel directer uitvoeren. Mijn baan behelst meer het proberen te sturen van bepaalde processen."

In de afgelopen maanden heeft Rietdijk regelmatig zitten 'sparen' met de gouverneur van Uruzgan, Assedullah Hamdam, maar ook met de politiekhef Juma Gul en de commandant van de 4de ANA-brigade Mohamed Sabir had hij geregeld een onderonsje. "Wij moeten met hun ideeën aan de slag. Wat dat betreft zijn wij de ingang van de Afghanen naar de Task Force."

GELUK

Rietdijk zegt dat hij het stokje met een goed gevoel aan Hubregtse heeft overgedragen. Al was het maar omdat de leden van het PRT, die zich vrijwel dagelijks buiten de poort begeven, het noodlot, soms op het nippertje, steeds wisten te ontlopen. "We hebben veel geluk gehad", weet de overste. Een tweede belangrijk aspect dat hem tevreden stemt, is de aanstelling van de eerder genoemde Hamdam, vrijwel meteen nadat PRT 4 in functie kwam eind september 2007. "Hij weet hoe je moet samenwerken met ons westerlingen. Daardoor kun je goed zaken met hem doen."

Ook de komst van Juma Gul en Sabir beschouwt Rietdijk als een waardevolle aanwinst. "Het zorgde voor een verandering in de goede richting, zowel bij de Afghaanse politie als het Afghaanse leger, dat inmiddels is hervijfoudigd. Dat geeft een enorme boost aan de veiligheidssituatie."

Ten slotte kan de scheidend commandant huiswaarts keren in de wetenschap dat zijn team uitstekend werk verrichtte. "En dat met slechts vijfenvijftig mensen.

Ze moesten met iedereen kunnen samenwerken, van de Afghanen tot en met de Battle Group en andere coalitiepartners. Geen gemakkelijke taak, maar dat hebben ze voortreffelijk gedaan."

'FOLLOW UP'

De successen tekenen zich dan ook af. Zo leidde de Koninklijke Marechaussee, als onderdeel van het PRT, vijfhonderd agenten op. Rietdijk merkt dat de veiligheid aan het toenemen is. "Toen wij hier binnenkwamen, was het uitermate onveilig rond Chora en Deh Rawod. Dankzij verschillende operaties, uitgevoerd door de gehele TFU en met de hulp van de Australiërs en de Amerikanen, is in die gebieden nu de basis gelegd voor een duurzame veiligheid en stabiliteit."

Dit zet de deur naar onafhankelijke hulporganisaties steeds verder open. Dat past in de doelstellingen die het PRT via het 3D-concept behelst: Defense, Diplomacy en Development. De lijntjes van het PRT, CIMIC (civiel militaire coöperatie) en Ontwikkelingssamenwerking groeien steeds meer naar elkaar toe. "Met als gevolg dat er sneller geld kan worden gemobiliseerd om projecten van de grond te krijgen."

Rietdijk stelt de huidige situatie in Deh Rawod ten voorbeeld. "Meteen nadat de veiligheid hier was teruggekeerd, heeft het PRT, samen met CIMIC, de schade in het gebied geïnventariseerd en zijn we begonnen met het aanpakken van de meest essentiële problemen. Vanuit de ambassade is aansluitend hierop via een NGO (Non Gouvernementele Organisatie) een groot hulpprogramma opgestart.

Rechts: Gouverneur Hamdam speldt overste Rietdijk de NAVO-medaille op.

Daarmee worden onder meer opvanghuizen en tijdelijke onderkomens voor daklozen gebouwd."

Volgens Rietdijk werkt dat. "Het gebied is bevrijd, PRT en CIMIC brengen de pijnpunten in kaart en snel daarop komt er een groot follow up project, verzorgd door één of meerdere NGO's. Je ziet dat het kan, dus moet je ook het onderwijs en de gezondheidszorg aanpakken. Het belangrijkste voor Uruzgan op dit moment is echter de bestrijding van armoede. De mensen hebben simpelweg te weinig te eten."

En dus is GSE (Global Service Enterprise) een project gestart om arme gezinnen te assisteren bij het kweken van fruitbomen. Eerder hielp deze organisatie al bij het verbouwen van saffraan, als alternatief voor papaver. Naast voldoende voedsel moet er een sterkere en meer diverse economie van de grond komen. Ook hier zijn de eerste stappen gezet. De woecu (World Council of Credit Unions) verstrekt microkredieten, waarmee de bevolking gestimuleerd wordt een eigen bedrijfje te beginnen. "Het

doel hiervan is de economie te verbreden", legt Rietdijk uit. "Zo krijgen bijvoorbeeld fietsmakers of timmerlieden de kans hun eigen zaak te openen. Wellicht kan er een op den duur een samenwerkingsverband ontstaan tussen de Australische Trade Trainingschool op Kamp Holland, waar bouwvakkers worden opgeleid, en de woecu. Zodra de cursisten hun opleiding hebben voltooid, kunnen ze dan meteen aan de slag met een bedrijfje."

BESTUURSAPPARAAT

"Het zwakke punt van Afghanistan is het bestuur. Hoewel Hamdam al veel heeft bereikt, kan hij het niet alleen. Er moet ook een capabel bestuurlijk apparaat zijn om hem te ondersteunen. We hebben de provinciale regering echt te weinig bij de kop. Als we daar nu niet op inspringen, wordt de macht van politie en leger ten opzichte van de regering te groot. En dat is niet correct. Zowel vanuit Kabul als van westerse kant schenkt men te weinig aandacht aan dit probleem."

Het Afghaanse Ministry of Rural, Rehabilitation and Development heeft onlangs de helpende hand geboden aan Uruzgan met extra bestuurlijke mankracht en overheidsprojecten. Rietdijk hoopt dat het een vervolg krijgt. Bij zijn aantreden als commandant van het PRT wilde hij de strijd aangaan met de perceptie van de bevolking. Die moest tussen de oren krijgen dat ze bij de eigen regering beter af is dan bij de Taliban. Volgens de overste staat die strijd er goed voor. "Ik merk dat aan het zeurgedrag van de bevolking. Als zij zich weer druk gaan maken om het feit dat de één de akker van de ander kapot heeft gereden, geeft dat aan dat de OMF* hun leven niet meer overheersen. En dat is een goed teken."

Om de onderlinge verdeeldheid in het gebied te beteugelen, legde PRT 4 het accent op de zogeheten community based projecten. Door verschillende stammen te laten deelnemen aan hetzelfde pro-

ject, worden ze gedwongen samen te werken aan hun toekomst, in plaats van elkaar het leven moeilijk te maken. "Ook de Afghaanse regering zet hoog in op deze vorm van ontwikkeling."

PROFITEREN

Terugkijkend staat het voor Rietdijk vast dat vier missieteam van het PRT veel hebben bereikt. Missieteam drie, dat de ADZ-Noord (Afghan Development Zone) bij Deh Rawod onder zijn hoede had, zat vanwege de hevige gevechten lange tijd in de verdrinking. Nu het gebied 180 graden is omgeklapt, wordt in hoog tempo het ene na het andere project uit de grond gestampt. Missieteam 2 maakte gebruik van de toenemende veiligheid in Chora om de verscheidenheid aan tribale leiders in het gebied in kaart te brengen. Zo konden diverse community based projecten worden gestart, wat het gebied beter bestand maakt tegen invloeden van de OMF. Samen met de Australiërs leverde Missieteam 1 een grote bijdrage aan de veiligheid op de Oostoever nabij Tarin Kowt. En dankzij die samenwerking kon onder meer Forward Operating Base Worsley worden ont-plooid. Ten slotte wist missieteam 4 enkele grote projecten te realiseren op de Westoever, eveneens nabij Tarin Kowt. Hierdoor beschikken inmiddels zeventien duizend bewoners in deze streek over elektriciteit.

Het is aan de opvolgers van PRT 5 om te profiteren van deze resultaten en verder te bouwen aan de ontwikkeling. Waar de voorgangers van PRT 4 de basis legden, is het pad het afgelopen halfjaar verder geëffend voor PRT 5. "Veel projecten staan in de steigers. Daar kunnen ze meteen op inhaken. We hebben geprobeerd om de randvoorwaarden te creëren, waarvan PRT 5 kan profiteren. Colin Powell zei het al: Je bent pas echt goed als je opvolger het beter doet."●

*Opposing Militant Forces

Links: Scheidend commandant Rietdijk overhandigt de vlag van PRT 4 aan zijn opvolger overste Hubregtse.